

tanığa soru kâğıdı gönderilmesine karar verebilir. Hâkim, verilen yazılı cevapların yetersiz olması hâlinde, tanığı dinlemek üzere davet edebilir.

İşim çok, önceden gidip mahkeme kalemine ifademi yazdırabilir miyim?

Hayır. İfade mutlaka hâkim tarafından alınır. Mahkeme kaleminde olsanız dahi ifadenizi önceden yazdırmanız mümkün değildir.

Mahkemeye gideceğim, ne yapmalıyım?

Size gönderilen davetiyede hangi mahkemede, hangi gün ve saatte dinlenmek üzere tanık olarak çağrıldığınızı yazmaktadır. O gün ve saatte orada hazır bulunmanız yeterlidir. Duruşmada sizin dinleneceğiniz zaman geldiğinde mübaşir isminizi okuyarak sizi içeri alacaktır. Mübaşir çağırmadan salona giremezsiniz.

Neden duruşmayı izleyemiyorum?

Şahitlik yapacak kişinin tarafsız olması ve doğruları anlatması beklenir. Duruşmayı izlediğiniz takdirde etkilenmeniz, olayları anlatan diğer kişileri dinleyip şaşırmanız ihtimali doğacağı için sıra size gelene kadar dışarıda beklemek zorundasınız. Tanıklar ayrı ayrı dinlenir ama gerektiğinde yüzleştirilebilir.

Duruşmada ne yapacağım?

Kimlik kartınızı mutlaka yanınızda götürün. İçeri girdiğinizde önce kimlik bilgileriniz zapta geçirilip kontrol edilir. Tarafları tanıyıp tanımadığınızı sorulur. Davanın konusu olan olayla bir ilginiz bulunup bulunmadığı sorulur. Bu sorulara açıklık ve doğrulukla cevap veriniz. Yalan beyanda bulunmanın suç olduğunu unutmayınız. Tarafları tanıyorsanız veya dava konusu olan olayla bir bağlantınız veya dava sonucu ortaya çıkacak durumdan bir menfaatiniz varsa mutlaka söyleyiniz. *"Duruşmayla ilgili daha detaylı bilgi için lütfen duruşma salonu nasıldır başlıklı broşüre bakınız."*

ÖNEMLİ BİLGİ !

Bu broşür, Türk yargı sistemi ve haklarınız konusunda size genel bilgiler vermek amacıyla hazırlanmıştır. Kolayca anlaşılabilmesi için metinler sadeleştirilmiş ve mümkün olduğu ölçüde hukuki terimler kullanılmamıştır. Bu nedenlerle, yalnızca bu broşürde yer alan bilgilere dayalı olarak işlem yapmak hak kayıplarına yol açabilir. Haklarınızı öğrendikten sonra bilinçli bir şekilde hukuki yardım almanız yararlı olacaktır.

Lütfen tam ve doğru bilgilenebilmek için broşürün tamamını okuyunuz.

Broşürler ve ayrıntılı bilgi için Adalet Bakanlığı internet sitesinde "Hukuki Yardım" başlığı altında oluşturulan bölümü inceleyebilirsiniz.

www.hukukiyardim.gov.tr

Proje ile ilgili ayrıntılı bilgi için:
www.myd.adalet.gov.tr
myd@adalet.gov.tr

Funded by the European Union and the Council of Europe

Implemented by the Council of Europe

EUROPEAN UNION

CONSEIL DE L'EUROPE

COUNCIL OF EUROPE

Bu broşür Avrupa Birliği, Türkiye Cumhuriyeti ve Avrupa Konseyi tarafından birlikte finanse edilen, Avrupa Konseyi tarafından yürütülen "Mahkeme Yönetimi Sisteminin Güçlendirilmesi Projesi" kapsamında hazırlanarak basılmıştır. Adalet Bakanlığı bu Projenin yararlanıcısıdır. Proje'nin ihale makamı "Merkezi Finans ve İhale Birimi"dir.

tanık mısınız?

Tanık mısınız? Tanık mısınız? Tanık mısınız?

Tanık (şahit) ne demektir?

Tanık (şahit), dava konusu olay hakkında bilgi ve görgü sahibi olduğu bilinen; ancak davaya taraf olmayan kişilerdir.

Tanıklık zorunlu mudur?

Evet. Tanık olarak gösterilen kimse Cumhuriyet savcısına, hâkime veya mahkemeye gelmek, bildiklerini anlatmak ve doğru söylediğine dair yemin etmek zorundadır. İstisnai durumlarda kanunda sayılan kişiler tanık (şahit) olmaktan çekinebilirler. Bu konuda aşağıda bilgi verilmiştir.

İşim gücüm kaldı, yol masrafı yaptım bunlar ne olacak?

Harcadığınız zaman göz önünde tutularak size ücret takdir edilir. Ayrıca başka bir şehirden geldiyseniz yaptığınız seyahat, beslenme ve konaklama masraflarının karşılanması yasanın size tanıdığı bir haktır. Bu masrafları savcılıktan veya mahkemeden talep edebilirsiniz. Bu talebi yaparken ilgili masraf belgelerini sunmanız gerekmektedir.

Mahkemeye gideceğime notere gitsem olmaz mı?

Hayır. Noter huzurunda verilen ifade tanık beyanı yerine geçmez.

Tanıklıktan çekinme ne demektir?

Tanıklık yasal bir yükümlülüktür. Ancak kişinin bir yakınına zor durumda bırakacak olması hayatın gerçekleriyle ve adaletle bağdaşmaz. Ayrıca bu kişilerin verdiği ifadenin güvenilir olup olmadığı her zaman tartışmalı olacaktır. Bu nedenle bazı kişiler için istisna getirilmiş ve onların tanık olmaktan vazgeçmelerine olanak tanınmıştır.

Kimler tanıklık etmekten çekinebilir?

Hukuk davalarında taraflardan birinin; ceza yargılamasında ise şüpheli veya sanığın,

- Nişanlısı,
- Boşanmış olsa dahi eşi,
- Kendisi veya eşinin altsoy veya üstsoyu (anne, baba, çocuk, torun, büyükanne, büyükbaba),
- Arasında evlatlık bağı bulunanlar,
- Hukuk davalarında üçüncü derece de dâhil olmak üzere kan veya kayın hısımları (kardeş, kardeşin çocuğu (yeğen), amca, hala, dayı, teyze ve eşinin aynı derece akrabaları), koruyucu aile ve onların çocukları ile koruma altına alınan çocuk,
- Ceza yargılamasında şüpheli veya sanığın üçüncü derece dâhil kan veya ikinci derece dâhil kayın hısımları, kişisel nedenlerle tanıklık yapmaktan çekinebilir. Tanığın beyanı kendisine yukarıda belirtilen kişisel nedenlerle tanıklıktan çekinme hakkı olan kimselerden birine doğrudan doğruya maddi bir zarar verecek veya aynı kişilerden birinin şeref veya itibarını ihlal edecek ya da ceza soruşturmasına veya kovuşturmasına sebep olacaksa tanıklıktan çekinebilir.

Bilmediğim konuda tanık olarak gösterildim, ne olacak?

Tanık olarak gösterildiğiniz olayda bilgi sahibi değilseniz mahkemeye gidip bilgi sahibi olmadığınızı bildirmeniz ve gerekirse doğru söylediğinize dair yemin etmeniz gerekir.

Gitmezsem ne olur?

Tanıklık için adliyeye gitmezseniz polis ya da jandarma zoruyla götürülebilir ve gitmemeniz hâlinde bundan doğan masrafları ödemek zorunda kalabilirsiniz.

Gidemeyecek durumdayım, ne olacak?

Mazeretinizi derhal çağrıldığınız mahkemeye yazılı olarak bildiriniz. Size gelen çağrı kâğıdında (davetiyede) sizi ça-

ğırın mahkeme ve dava numarası yazılıdır. O mahkemeye hitaben, dava numarasını da belirterek bir dilekçe yazmalısınız. Ancak her türlü mazeretin kabul görmeyeceğini unutmayınız: “Çok işim var”, “o gün arkadaşımın buluşacağı”, “dükkanında duracak kimse yok” gibi.

Ne anlatmam gerekir?

Dava konusu olay hakkında bildiklerinizi kısa ve öz olarak anlatınız. Doğru olduğuna inaniyor olsanız dahi doğrudan doğruya şahit olmadığınız şeyleri anlatıyorsanız mutlaka bunu belirtiniz. Örneğin boşanma davasında tanık olsanız ve Ahmet’in karısının dövdüğünü etraftan sürekli duyduğunuz için biliyorsanız; hâkim size “Ahmet karısını döver miydi?” diye sorduğunda, “Evet, Ahmet karısını döverdi” değil, “Evet, komşular Ahmet’in karısını devamlı dövdüğünü söylerlerdi” diye cevaplayınız.

Yalan söylersem ne olur?

Yalan tanıklık suçtur. Hâkim yalan söylediğinizi düşünürse hakkınızda işlem yapılması için Cumhuriyet Savcılığına bildirir. Hapis cezası alabilirsiniz. Bu durum sabıka (adli sicil) kaydınıza işlenir. Yalan söylediğiniz sonradan anlaşılırsa önceki mahkeme kararı geçersiz sayılıp yeniden yargılama yapılabilir. Hapis cezası dışında karşı tarafın tazminat talebiyle de karşı karşıya kalabilirsiniz.

İfademi yazılı versem olmaz mı?

Kural olarak hayır. Tanık olarak hâkimin karşısına geçmek ve sorularına sözlü olarak cevap vermek zorundasınız. Ancak rakama ilişkin sorular veya teknik konular gibi yazılı belgelere bakmadan net cevap veremeyeceğiniz konular olursa hâkimden bu konuda izin talep edebilirsiniz. Yasal bir sebep olmaksızın tanıklıktan veya yeminden çekinirseniz hakkınızda disiplin hapsi uygulanabilir. Ancak hukuk davalarında, hâkim gerekli hâllerde, tanığın sözlü olarak dinlenmesi yerine, belirlenecek süre içinde cevaplarını yazılı olarak bildirmesi için